

הפתח הלבוי

כ"ו מנחם אב ה'תשע"ד 22.8.14

מגזין מס' 293

שבת פרשת ראה/מברכים חודש אלול

קשר-שבועי מאת הרב יאיר כלב

ריפוי החולי לצד חיזוק הבריא

דרכי הרפואה בחולי הגוף בכלל שניים הן:

(א) לרפאות את האיבר או הכח המקולקל, חולה וחלוש.

(ב) לחזק את האיברים והכוחות הבריאים, אשר הם יתגברו על האיבר וכח החולה לרפאותו.

הדוגמא מזה בחולי הנפש הם שתי דרכי העבודה: תשובה ומעשים טובים.

(על פי 'היום-יום' כ"ח מנחם אב)

התבוננות בדרך אפשר בטמון בפתגם ובאמרה החסידיים

מידות האדם וגילויין

בכל אדם ישנן מידות טובות ושאין טובות. ישנן מידות שנפשו נוטה להן מטבעה ותולדתה, וישנן כאלה הנרכשות ונקבעות בנפשו (ביודעין ושלא ביודעין) במהלך שנות חייו למן שחר ילדותו ועד לימי הזקנה. אודות הלכי רוחו הפנימיים של האדם ניתן ללמוד מדרך התנהלותו המעשית, סגנון דיבורו ואופי מחשבותיו. מהותן של המידות מתגלה (לאדם עצמו ובפרט לסובבים אותו) על ידי השתקפותן בשלושת לבושי הנפש: מעשה, דיבור ומחשבה.

"המעשה הוא העיקר"

ואף שלכאורה נחותים וטפלים לבושי הנפש לגבי הנפש עצמה (שהרי אינם אלא כלי ביטוי בלבד לכוחותיה הפנימיים), מכל מקום, כמבואר בתורת החסידות, 'גבהה וגדלה מעלת לבושי הנפש לאין קץ וסוף על הנפש עצמה'. וכבר הפליג מחבר 'ספר החינוך' בדבר חשיבותם והשפעתם המכרעת של לבושי הנפש על כללות חיי האדם באומרו "כי האדם נפעל כפי

פעולותיו, ולבו וכל מחשבותיו תמיד אחר מעשיו שהוא עוסק בהם"; וזהו שאמרו חז"ל בסגנונם הנחרץ – בנוגע לחיי שליחות האדם בעולם הזה שתכליתם התקרבותו לבוראו – "מעשיך יקרבוך ומעשיך ירחקוך".

עבודת התשובה – רפואת חולי הנפש

כל בר דעת חש בבהירות כיצד משתפרת הרגשתו לבלי הכר בשעה שמעשיו הטובים מאירים ומרוממים את נפשו, ועד כמה מזדכך אוויר העולם ממש כאשר דיבוריו ומחשבותיו עסוקים בצודק, בנכון, בבריא ובטהור; ולהיפך, עד כמה מתגשם הוא ומושפל כבודו כשמעשיו מחשיכים את אור הנשמה, ומתעפש ה'אוויר לנשימה' מדיבורים ומחשבות המדכדכים ומדכאים את רוחו...

ואף שהקול הפנימי שבתוכנו מתמרמר על הזיוף ומתריע... בכל זאת – בשל לחצים סביבתיים, נורמות קלוקלות, חולשות אנושיות, הרגלים שנעשו טבע שני וסחף טרדות החיים – מוצאים אנו את עצמנו מחזירים שוב ושוב את עורפנו לתביעתה הנצחית של הנקודה

רצופה ייסורי התפכחות ומשברים, הרי שמדי פעם משתלטות על האדם תחושות כאב ותסכול המאיימות לדרדרו לקלות דעת ופריקת עול או לעצבות ותחושות חידלון וחוסר אונים. אשר על כן, מדגישה תורת החסידות, אין להסתפק בקו המרירות! בד בבד עם ההתעסקות בריפוי האבר או הכח החולה (עבודת התשובה), מחוייבים אנו, באותה שעה ממש, לאחוז גם בקו השמחה ע"י חיזוק האברים והכוחות הבריאים (מעשים טובים). משמעות הדברים היא כי לעולם אין להתין או להתמהמה בענין הדלקת האור! עלינו להרבות בעשייה חיובית עוד בטרם עשינו תשובה שלימה. להוסיף באור גם בשעה שתלויים ועומדים עדיין ענינים לא מעטים הדורשים תיקון, אם קלים אם כבדים.

המתמיד להתעסק בחיזוק מעשיו הטובים, דיבוריו החיוביים ומחשבותיו המועילות, הנה (לבד זאת שבזכות התמדתו סוף סוף גוברים אבריו וכוחותיו הבריאים על אבריו וכוחותיו החולים לרפאותם, עוד זאת, והוא העיקר-) מקרינה עבודתו גם על סביבתו ופועלת אשר עוד ועוד יהודים יעלו על הדרך המובילה לרפואת הכלל ועד לתיקון העולם כולו במלכות ה', במהירה בימינו אמן.

האלוקית המפעמת בקרבנו (לעתים לצערנו ולמגינת לבנו...לעתים ל'תאבון' ובסערת חושים ורגשות עד כדי התכחשות גמורה לאמיתות החיים... ולעתים מתוך אדישות קרירה או אי אכפתיות סתמית...). ואפילו באותם זמנים בהם יכול האדם לראות בבהירות (אך בעיניים כלות...) כיצד 'סירובו העקשני' להתפקח מביאו אל עברי פי הפחת, עדיין מתקשה הוא להפנות פניו לתהליך רציני של שיבה לעצמיותו - מלבקש סוף סוף באמת - מזור לחולי הנפש.

רפואה בדרך ישרה

אמנם, ברחמי שמים... מדי פעם בפעם נשברת גאוותנו ונפערים (על כרחנו לזמן מה) בקיעים בקליפת אטימות הלב. בעתות רצון אלה עולה לפתע 'אור חוזר' מתוככי פנימיותנו, ולשעה מתנגנת לה המיית הלב היהודי המתעורר כעת לשמוע את הכרוזים של מעלה המכריזים תמיד "שובו בנים שובבים".

אכן, כל התעוררות פנימית שכזו שעת כושר היא ונתינת כח להתחדשות. שומה עלינו לנצל מתנות שמים אלה ולהטעין עצמנו בשאיפה ורצון מחודשים לתקן ולברר במשנה מרץ את הדרוש תיקון ובירור.

חיזוק האבר הבריא - לצד הטיפול בחולה

ובאשר עבודת התשובה (שענינה תיקון עצמי)

גם ביו-טיוב ובפייסבוק:
בלוגים מצולמים וניגונים (באיכות HD)

סדר הטיב

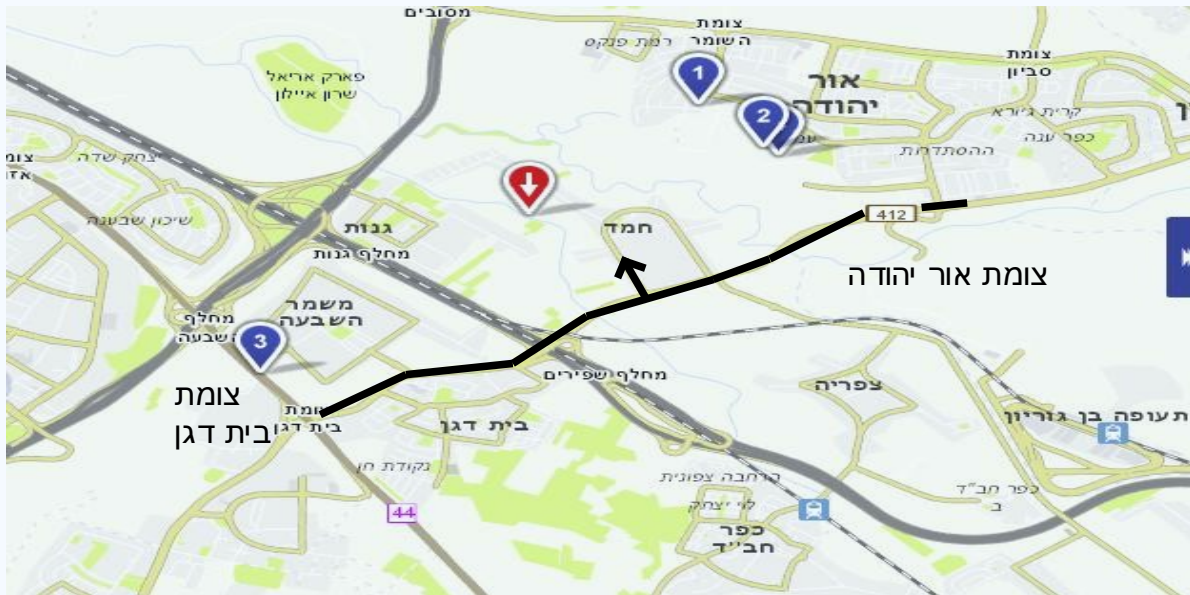
עזרה ראשונה לנפשו

לוח שיסורים

לא רק קביעות בזמן אלא גם קביעות בנפש... " (אדמו"ר הזקן) - היינו שיש לקבוע עתים ללימוד התורה, ליצור 'דופק לימודי' קבוע, ביום ובשעה, עד אשר יגלה האדם כי, לאמיתו של דבר, התורה היא לחם חוקו ומזון הנפש.

שימו לב: בימים האלה מקיים הרב כלב שיעור שבועי קבוע אחד בלבד מידי יום חמישי בשעה 20:30 בדיוק! במושב חמד שבמרכז הארץ, על הכביש (מס' 412) המוביל מבית דגן לאור יהודה. השיעור גם משודר בזמן אמת בשידור חי באינטרנט, באתרנו: www.tanyaor.com.

התכנסות (כיבוד ושתייה קלה מ-20:00) במושב חמד, רח' הזית 83 בבית הכנסת שבחצר משפחת שרעבי. לפרטים נוספים: שי גרציק 052-4-446-144.

[בכניסה למושב חמד - ישר עד הכיכר, בכיכר שמאלה לרח' הזית - לקראת סוף הרחוב, לפני הכיכר הבאה - הזית 83 מצד שמאל]. חניה בשפע מאחורי בית הכנסת שבהמשך שביל הכניסה לחצר.

לחיות עם הזמן... (אדמו"ר הזקן) - היינו שבכל זמן וזמן מתרחשת פתיחת שער רוחני, דרכו יורדים לעולם הזה אור ושפע מיוחדים, אשר יש להכין כלים כדי לקלוט 'גשמי ברכה' אלה ולתרגמם למעשים עד אשר תואר, באופן ממשי, סביבתנו המיידית בגוון המסוים של נתינת הכח הטמונה באותו זמן.

שבת מברכים חודש אלול

בשבת שלפני ראש חודש, מודיעים בבית הכנסת ברוב עם אודות היום, השעה והרגע המדויק בו חל מולד הלבנה ובאיזה יום יחול ראש החודש. בשבת זו, פרשת 'ראה', מכריזים: המולד יהיה בליל שני, שעה שבע אחר הצהריים, 34 דקות ו-14 חלקים. ראש חודש אלול ביום שלישי וביום רביעי הבא עלינו לטובה. לאחר מכן, בעומדו עם ספר התורה בידי, מברך שליח הציבור את נוסח ברכת החודש, ומייחל עם הציבור כולו שהחודש הבא עלינו לטובה יהיה מבורך בגשמיות וברוחניות.

כתוב בפתק: על כמה יהודים פעלת שישתדלו לומר את כל התהילים בשבת מברכים?"

מתברכים כל הימים

כידוע, מן השבת, יום המנוחה וההתעלות, מתברכים כל ימות השבוע - הן הימים שלפניה והן אלה שלאחריה. הימים שקודם השבת הינם ימי הכנה לשבת, ועל הימים שלאחריה נמשכת השראתה. אמנם בשבת זו, בה מברכים החודש, נוספת מעלה יתירה - ממנה מתברך ראש החודש (הכולל את כל ימות החודש הבאים עלינו לטובה), על מועדיו והימים המיוחדים שבו.

בשבת זו, לאחר תפילת שחרית נוהגים להתוועד, שבת אחים גם יחד, כדי להכין ולעורר עצמנו להכנס לימי החודש הבא בשמחה ובטוב לבב מתוך הוספה בעניני נר מצוה ותורה אור.

אמירת תהילים בציבור

בשבת זו, השכם בבוקר, מתקבצים בבית הכנסת לאמירת כל ספר תהילים בציבור. אחרי אמירת התהילים יאמר 'קדיש יתום' מי שהוריו אינם בין החיים. ואם יש אזכרה או אבל ('חיוב') - יאמרו קדיש אחר כל ספר, ויאמרו תחילה ה'יהי רצון' המיוחד שאחרי כל ספר וספר. אחרי כן נוהגים ללמוד מאמר חסידות שיהיה מובן לכל, ולאחר הלימוד מתפללים תפילת שחרית.

אודות אמירת תהילים בציבור בשבת מברכים אמר אדמו"ר הרי"צ: "דבר אמירת תהילים האמור, אינו שייך לאיזה נוסח... ומצד אהבת ישראל... עלינו להשתדל בכל מיני השתדלות, אשר יוקבע בכל הבתי כנסיות באיזה נוסח שיהיה".

והוסיף על כך הרבי מליובאוויטש, נשיא דורנו: "כשיבוא משיח, לא יידע שום 'קונצים' אלא ידרוש..."

להלן הימים המיוחדים שבחודש אלול, אודות חלקם נרחיב את הדיבור לכשיהיו סמוכים יותר:

שבת, למנהג האשכנזים.

ב' אלול - תחילת ימי הסליחות למנהג הספרדים.

כ"ט אלול - יום הולדת אדמו"ר הצמח צדק, דור שלישי לנשיאי חב"ד (נכדו של אדמו"ר הזקן בעל התניא והשולחן ערוך).

ח"י אלול - יום הולדת 'שני המאורות הגדולים' - הבעל שם טוב ואדמו"ר הזקן.

כ"ה אלול - תחילת ימי הסליחות, השנה במוצאי

אלול - חודש המאסף כהכנה לגאולה

ענינו של חודש אלול

מן השבת הזו מתברך חודש אלול, חודש חשבון הנפש והתשובה. בחודש זה, האחרון לחודשי השנה, ראוי לערוך בו מעין סיכום ומאזן להתנהלותנו במהלך השנה העוברת. ימים אלה, המסוגלים לתיקון והשלמה, מהווים גם ימי הכנה לשנה החדשה הבאה עלינו לטובה.

להלן חמשת עיקרי העבודה הרוחנית המרומזים בראשי התיבות 'אלול' (כמה פסוקים שכל אחד מהם מציין סוג מיוחד בעבודת ה').

התשובה - המפתח הכללי

עבודת ה' הראשונה היא **התשובה**. הדבר מרומז בפסוק: "ומל ה' אלוקיך את לבבך ואת לבב זרעך" (ראשי תיבות 'אלול').

מילת הלב - פעולת הסרת ה'ערלה' (אטימות הלב) המסתירה את האהבה הטבעית שביהודי לקב"ה - היא עבודת התשובה.

לאחר שהאדם 'מל' את אטימות לבו ופותח פנימיות נפשו לעבודת ה', מגיע שלב הירידה לפרטים. עבודת ה' מתחלקת לשלושת העמודים שעליהם העולם עומד - תורה, עבודה (תפילה) וגמילות חסדים.

שלושת הקווים בעבודת ה'

בחודש אלול, חודש המאסף, על האדם להתחזק בשלושת הקווים - תורה, תפילה וגמילות חסדים, לתקן ולהשלים את הדורש תיקון והשלמה בעבודת השנה החולפת.

ענין לימוד התורה מרומז בפסוק המדבר בענין ערי

מקלט: "אנה לידו ושמתי לך" (ראשי תיבות 'אלול'). התורה אף היא בבחינת 'מקלט' כפי שנאמר: "דברי תורה קולטיין", שכן עבודת עסק התורה מגינה על האדם מפני יצר הרע.

ענינה של התפילה מרומז בפסוק "אני לדודי ודודי לי" (ראשי תיבות 'אלול'). מהות התפילה היא עבודת התקשרות האדם לקב"ה מתוך אהבה. התקשרות זו מתבטאת בפסוק המציין את ההתחברות בין 'אני' (האדם) ל'דודי' (הקב"ה).

ענין גמילות חסדים מרומז בפסוק "איש לרעהו ומתנות לאביונים" (ראשי תיבות 'אלול').

החירות לעבוד את ה'

אולם כדי שעבודת התשובה וחיזוק שלושת הקווים האמורים תזכה להצלחה, יש צורך בגאולה מכל הדברים המפריעים והמבלבלים. יהודי צריך להתייבב בתחושה של גאולה - שהוא בן חורין לעבוד את ה' ושאינו לגביו שום ערך וממשות לכל הפרעות למיניהן.

ומעבודה זו של היחיד היוצא מכל מדידה והגבלה, באה גם הגאולה המרומזת אף היא במילה אלול: "אשירה לה'

ויאמרו לאמר" (ראשי תיבות 'אלול'). בפסוק זה הנאמר בשירת הים, מרומזת השירה העתידית שישיר עם ישראל בגאולה (הכללית) האמיתית והשלימה. רגש הגאולה (החירות לעבוד את ה') שיהודי חש עוד בימי הגלות האחרונים, הוא בבחינת הכנה ושער לבואה של הגאולה עצמה, בקרוב ממש.

(מעובד מתוך הספר "שלחן שבת",

מעובד על פי לקוטי שיחות כרך כ"ט)

הסיפור השבועי

השעווה השחורה

השכנוע. ר' מנשה גלה את אוזנו כי אין בידו אלא רובל אחד, אך הלה לא נרתע. הוא הציע לר' מנשה כרטיס שמחירו כרבע רובל בלבד. להצעה זו התקשה מידוענו לסרב. הוא קנה את הכרטיס ופטר את האיש לשלום. בבוא הערב חזר האיש לאכסניה ובפיו בשורה: "זכית במאתיים רובל!", קרא לעבר ר' מנשה המופתע, שחש ברגע זה את השגחת ה' עליו.

עתה, בכסף שקיבל, יכול היה להרשות לעצמו להישאר עוד משך זמן במוסקווה. לא עברו ימים אחדים ובעוברו ברחוב צדדי גילה לפתע בית מלאכה קטן לייצור שעווה. לשמחתו הרבה, בעל הבית היה יהודי והסכים בנקל ללמדו את סודות המקצוע.

עברו שבועות אחדים ור' מנשה ידע את המלאכה על בורייה. ליתר ביטחון רשם בפנקס את כל הוראות ההכנה, החומרים, הכמויות ודרך הייצור. בתום לימודו הניח לו בעל הבית להכין את השעווה בעצמו, והיא אכן יצאה מוצלחת למופת.

בטרם שובו לוורשה קנה ר' מנשה את כל הציוד והחומרים הדרושים להקמת בית המלאכה, וכאשר שב לביתו פתח את בית המלאכה והחל בעבודה.

אלא שלפתע חשכו עיניו. השעווה, האמורה להיות אדומה, קיבלה גוון שחור. שוב ושוב בדק את הרישומים בפנקס. התברר שעשה הכול כראוי ולא היתה כל טעות בתהליך. הוא ניסה לחזור על התהליך מחדש. הפעם הקפיד עוד יותר להיצמד להוראות. ושוב, בתום התהליך התברר כי השעווה שחורה כפחם...

שבור ורצוף התייצב מול חדרו של רבו וסיפר לו את אשר אירע. להפתעתו חיך הצדיק ואמר במאור פנים: "אל דאגה, ר' מנשה. שים מבטחך בה'. חזור לביתך והוסף

מצבו של החסיד ר' מנשה קדישמן מורשה היה על סף ייאוש. במרוצת השנים ניסה למצוא את פרנסתו בכל דרך אפשרית, אך ההצלחה לא האירה לו פנים. בעת האחרונה החמיר מצבו. בחודשים האחרונים לא השתכר פרוטה. פרנסתו אשתו ותריסר ילדיו מוטלת עליו, והוא חסר אונים.

ר' מנשה היה מחסידיו של רבי יעקב אריה מראדזימין, שנודע בסיפורי הפלאות שהתחוללו על ידו. כל השנים נמנע מלספר לצדיק על מצבו הכלכלי. בשעה שהיה בא אל רבו היה שואל את פיו בדרכי עבודת הבורא ונהנה מעצותיו הבהירות. עתה לא עמדה לפניו ברירה והוא מיהר אל רבו לבקש ברכה וישועה.

"סע למוסקווה", אמר לו הרבי. "שם, בבית חרושת פלוני, תלמד את מלאכת ייצור ה'טריוואקס' [=שעווה מלאכותית להטבעת חותמות], ובשובך לעירך תפתח בית מלאכה לייצור החומר".

מענה ברור כל כך היה מעל ומעבר לכל ציפיותיו של ר' מנשה. הוא מיהר להשיג הלוואה של חמישים רובלים, ועמם יצא למוסקווה. שם שכר את האכסניה הזולה ביותר והחל לחפש את בית החרושת לייצור השעווה.

אלא שאיש לא הכיר את בית החרושת הזה. נראה היה שבית מלאכה כזה אינו קיים. אורחי האכסניה לעגו לו על תמימותו ויעצו לו לשוב לביתו במקום לכלות את זמנו לריק, אולם ר' מנשה היה איתן באמונתו והוסיף לחפש. כעבור חודש ימים לא נותר מחמישים הרובל שהיו עמו אלא רובל אחד. מה יעשה עתה? וכיצד ישוב לביתו?

באותו יום נקלע לאכסניה סוכן של כרטיסי הגרלה. האיש התיישב מול ר' מנשה והחל לשכנעו לקנות כרטיס. בתחילה דחהו החסיד, אולם הלה המשיך במאמצי

כמרקחה. בתי דואר ומשרדים ממשלתיים הושבתו. כאשר הגיעו הדברים לאוזני ר' מנשה מיהר לשגר מברק בהול למוסקווה, ובו בישר כי בידו כמות ענקית של שעווה שחורה, בדיוק כפי שהצו המלכותי דורש. לא עברו שעות אחדות, ונציגי הממשלה התייצבו בפתח בית המלאכה שלו. הם לא טרחו להתמקח על המחיר, והסכימו מיד למחיר הגבוה שנקב ר' מנשה. הם נטלו את כל חביות השעווה, וזו סופקה במהירות לבתי הדואר בכל מרחבי רוסיה. בבת אחת נהפך ר' מנשה לגביר אדיר. את השבת הבאה עשה ר' מנשה במחיצת רבו הגדול, וזה האיר לו פנים. בהיכנסו אליו במוצאי השבת אמר לו הצדיק מראדזימין בחיוך רחב: "מעתה תשוב השעווה להיות אדומה"...

ר' מנשה הוסיף לעסוק במלאכה זו והתפרנס ממנה עד סוף ימיו, בעושר ובכבוד.

לייצר עוד כמויות גדולות של שעווה ככל שרק תוכל, וה' יהיה בעזרך".

עצתו הברורה של הרבי עודדה את רוחו של החסיד. בניגוד לכל היגיון הוסיף לייצר את השעווה השחורה ולאחסנה בחביות. בסתר לבו קיווה והאמין כי השעווה תשנה את גונה ותיעשה אדומה במרוצת הזמן.

חומרי הגלם תמו, אך הוא לא הפסיק את הייצור. לווה כסף, קנה עוד חומרים והמשיך בייצור השעווה, אף שלא היה לה דורש.

ופתאום התפרסמה בעיתונים חדשה מסעירה. קיסר רוסיה, ניקולאי הראשון, מת, ושורת החלטות נתקבלו לציון האבל. אחת מהן הייתה כי במשך חודש ימים יוחתמו כל חותמות הממלכה בצבע שחור, במקום אדום.

לא חלף זמן רב והתברר לשרים כי ההחלטה אינה ניתנת ליישום, מכיוון שלא היה אפשר להשיג שעווה שחורה. אך את הנעשה אין להשיב. המדינה היתה

(מתוך העלון השבועי **שיחת השבוע**)

עזרו לנו,
להמשיך בעשייה!

טל' 052-5675770

עמותת "תניא - מודעות עצמית ביהדות" צריכה את העזרה שלך!

”זאת התורה אדם” (במדבר יט', ד)

כשם שבאדם ישנם גוף ונשמה, כך גם בתורת ישראל ישנם גוף התורה (פשט הכתוב-’נגלה’) ונשמת התורה (פנימיותה, סודותיה ורזיה-’נסתר’). במדור זה מובא פרוט נושאי הפרשה על פי ’נגלה’, ובמדור שלאחריו יובא ביאורה של נקודה או של מספר נקודות מן הפרשה על פי פנימיות התורה.

נקודות עיקריות בפרשת ראה

יִאסְרוּ הַבְּמוֹת כָּלִיל.

המקדש, בו יוקרבו הקרבנות (עולות, זבחים, תרומות, מעשרות מן היבולים, נדרים, נדבות ובכורות), יהיה המרכז הרוחני של העם ולשם יעלו בני ישראל לשמוח לפני ה'. אמנם שחיטת חולין, לשם אכילת בשר בלבד, שאינה באה כקרבן לה', יכולה להתקיים בכל מקום.

עוד מפרט משה את הדינים הבאים:

- אין להוסיף או לחסר על דברי התורה.

- אין לאכול בשר עם הדם.

- מעשרות ובכורות יש לאכול רק בירושלים.

- על העם להפריש מעשרות עבור הלוי (שאין לו נחלה בארץ ומחייתו מהמעשרות).

איסורי ודיני עבודה זרה

ומוסיף משה כמה איסורים ודינים בנוגע לעבודה זרה:

- אין להקריב אדם ע"י שריפתו, כדרכי הגויים שגם את בניהם ואת בנותיהם שורפים הם באש לאליליהם.

- אין להאמין למציג עצמו כנביא ומצוה לעבוד עבודה זרה. אדם כזה הוא נביא שקר ויש להורגו.

- אדם המסית לעבודת אלילים, אין לרחם עליו ודינו מוות בסקילה. תחילה יסקלוהו העדים ולאחריהם כל העם.

- 'עיר הנידחת' - עיר שאנשים מתוכה הסיתו את כל יושביה לעבוד עבודה זרה. יש להרוג את כל הנידחים,

דרך הברכה ודרך הקללה

משה מעמיד לפני בני ישראל את הבחירה הבאה: דרך הברכה או דרך הקללה. באם ישמרו את מצוות ה' תבוא עליהם הברכה, ובאם לאו, תבוא עליהם הקללה. מועד אמירתם של נוסחי הברכה והקללה במילואם יהיה בפועל, לאחר שבני ישראל יחצו את הירדן ויגיעו אל הארץ המובטחת. מקום אמירתם: בעמק שבין הר גריזים (הר הברכה) לבין הר עיבל (הר הקללה).

ניתוח האלילים והכרתת כל דרכי עבודתם

עם כיבוש הארץ, חוזר משה ומזהיר, על בני ישראל להשמיד את כל מאפייני ואביזרי עבודת האלילים של העמים יושבי הארץ.

כמו כן מצווים בני ישראל לעבוד את ה' שלא כדרכי הגויים הזובחים ומקריבים לאליליהם בכל מקום העולה על רוחם. עבודת הקרבנות, מבהיר משה, תתבצע אך ורק במקום אשר יבחר ה' (תחילה במשכן, ומאוחר יותר בבית המקדש בירושלים).

עבודת ה' לאחר כיבוש בארץ.

באופן זמני, בתקופת כיבוש הארץ וחלוקתה (וכל עוד מתבצעת העבודה במשכן), ישנה האפשרות להקריב קרבנות מסויימים (נדבות ונדרים אישיים) גם בבמות, הם המזבחות המקומיים. אולם במזבחות אלו אין להקריב קרבנות המתחייבים מציווי התורה. ולכשיבנה המקדש,

דין שמיטת כספים בשביעית

אחת לשבע שנים, בשנה בה נוהגת שמיטת הקרקעות, יש לקיים גם את מצות שמיטת כספים. (בשנה זו מתבטלים כל החובות).

בתוך כך מזהירה התורה מפני המנעות מלהלוות לקראת השנה השביעית בשל שמיטת החוב.

דיני עבד עברי

נתפס אדם בגניבה, ואין ביכולתו להשיבה (במקרה שכבר אינה בידו) או להשיב תמורתה בכסף או רכוש, אזי יימכר הוא עצמו לעבד על ידי בית הדין.

לאחר שש שנות עבודה, ישחררו אדונו בשנה השביעית. אין לשלחו חינום כי אם לתת בידו מענק שחרור.

אם העבד העברי מצידו אינו מעונין לצאת לחופשי, מביאו אדונו לבית הדין, שם נותנים את המרצע באוזנו ובדלת (כאות קלון על שבחר בעבדות לברש ודם חלף שעבודו לה' בלבד), ויהיה לו לעבד עולם. ועל כל פנים, בבוא היובל (שנת החמישים – מועד כללי, שאינו קשור עם חישוב שנות עבודת העבד), יצא העבד לחירות.

בכור הבקר והצאן קודש לה'

כל בכור בעדר קודש הוא לה', ואין להשתמש בו לעבודה או לגזוז את צמרו לצרכי בעליו. נפל בו מום, מותר לשחטו בכל מקום ולאוכלו (אך כאמור יש להיזהר מאכילת הדם).

פירוט ענינים של שלושת הרגלים

שלוש פעמים בשנה (פסח, שבועות וסוכות), על כל הזכרים לעלות לרגל לירושלים ולהביא עימם קרבן לבית המקדש. ימים אלו הינם ימי שמחת חג.

חג הפסח: בני ישראל מצווים לחוג מידי שנה את חג הפסח, זכר ליציאת מצרים בחודש האביב. על בית הדין לעבר אחת לכמה שנים את השנה, על מנת שהחג יחול

לרכז את כל הרכוש לרחוב העיר ולהעלותו באש.

איסור מנהגי גויים ומאכלות אסורות

– עם ישראל, בהיותו עם סגולה קדוש לה', אסורים עליו מנהגי הגויים המקרחים ראשם ושורטים עצמם כאות אבל על המת.

כמו כן מקודשים ישראל לה' גם באכילתם, ועל כן אסורה עליהם אכילת בעלי חיים שאינם טהורים.

– סימני הבהמה והחיה המותרת באכילה: מפריסת פרסה, שוסעת שסע ומעלה גרה, כגון שור, כבש, עז, צבי ואייל.

– בהמות וחיות שחסר בהן אחד מסימנים אלו אסורות באכילה, כגון גמל, ארנבת, שפן וחזיר.

– סימני הטהרה ביצורי המים הם סנפיר וקשקשת.

– מרבית בעלי הכנף טהורים ומותרים באכילה. למעט המפורטים להלן ומיניהם: הנשר, הפרס, העזניה, הראה, האיה הדיה, העורב, בת היענה, התחמס, השחף, הנץ, הכוס, הינשוף, התנשמת, הקאת, הרחמה, השלך, החסידה, האנפה, הדוכיפת והעטלף.

– שרצי העוף וכן כל בעלי הכנף הקטנים הרוחשים על הארץ, אסורים באכילה.

– אסורה אכילת נבלה (בעל חי שהומת שלא בשחיטה כשרה כהלכה) ויש לתיתה לגר תושב או למכרה לאינו יהודי.

– אין לבשל גדי בחלב אמו (איסור אכילת בשר וחלב יחדיו).

דיני מעשר ראשון ושני

משה מרחיב בפרשתנו בענין ה'מעשר השני'. מעשר זה הנוהג בחלק מהשנים נאכל ע"י בעליו. עליו להביאו (או את המזון שירכוש בתמורתו) לירושלים ולאוכלו שם. בנוגע למעשרות הלוי, יש לחשב מידי שלוש שנים את מאזן התרומות והמעשרות ולהשלים את החסר.

חג השבועות: ממחרת יומו הראשון של חג הפסח (משעה שקוצרים את העומר, הוא הקציר הראשון) סופרים שבעה שבועות (ארבעים ותשעה יום), וביום החמישים חוגגים בשמחה את חג השבועות יום אחד.

חג הסוכות: גם את חג הסוכות חוגגים בשמחה גדולה שבעה ימים, וזמנו בתקופת האסיף. מצות השמחה מודגשת ביותר בחג זה.

תמיד באביב. בשנה מעוברת קובעים חודש אדר נוסף (אדר א' ואדר ב').

עיקרי החג הם: הקרבת קרבן הפסח בי"ד בניסן, איסור אכילת החמץ וביעורו כל משך שבעת ימי החג. במהלך ימי החג אוכלים מצות (עיקר חיוב אכילת מצה ביום החג הראשון). היום השביעי של החג (שביעי של פסח) הוא יום חג ואסורה בו המלאכה.

התחדשנו!

בוטאו לבקר
באתר המשודרג

Www.tanyaor.com

יהודים תובעים שהקב"ה עצמו ינחמם

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

"ענייה סערה לא נחמה" (הפטרת השבת. ישעיה נד, א) ה"?

חסדים מכוסים

רצונו זה של הקב"ה – שעם ישראל יגלה את רצונו להתנחם על ידי הקב"ה בעצמו ולא על ידי הנביאים – נובע מכך, שדוקא הדרישה הפנימית של העם מבטאת את ההכרה, שהחורבן והגלות לא היו עונש, אלא צפנו בחובם חסדים עליונים נסתרים.

בתורת החסידות נאמר: "אין רע יורד מלמעלה". בתוך אסון החורבן מסתתרים חסדים עצומים ונעלים ביותר, שאינם מסוגלים לרדת לעולם הזה כחסד גלוי, אלא רק במסווה של ייסורים. זהו שנאמר: "אשר יאהב ה' – יוכיח". האהבה הפנימית הנפלאה של הקב"ה באה לידי ביטוי דוקא באופן של "יוכיח".

הנחמה הגדולה

כדי שהברכות הנעלות הצפונות בייסורים יתגלו, צריך להכיר שמדובר בברכות ולא בקללות. כל עוד רואה האדם בייסורים עונש וצרה, הדבר מפריע לו לראות את הטוב שבהם. השמחה בייסורים – היא המסייעת לגלות את הטוב שבהם, עד שיהיה טוב גלוי בעיני בשר.

לכן רצה הקב"ה, שישראל ידרשו שהקב"ה עצמו ינחמם. בדרישתם זו הוכיחו, כי אין הם תופסים את החורבן כעונש, אלא כחסד נסתר, ולכן אינם מסתפקים בנחמת הנביאים, ומבקשים לראות את החסדים הנפלאים, המגיעים מהקב"ה עצמו.

תביעה זו שלהם גורמת שהקב"ה עצמו ינחמם: "אנכי אנכי הוא מנחמכם", נחמה שתתקיים במלואה בגאולה השלימה בקרוב ממש.

עומדים אנו בשבועות הנחמה, שבהם נקראות הפטרות הנחמה. השבת אנו קוראים את ההפטרה השלישית בסדרת 'שבע דנחמתא', והיא נפתחת בדברי הנביאים לקב"ה: "ענייה סוערה לא נוחמה".

ה'אבודרהם' מסביר, שהפטרות הנחמה ערוכות כעין דו שיח בין ישראל לקב"ה: בהפטרה הראשונה מצוה הקב"ה את הנביאים לנחם את עמו על החורבן: "נחמו נחמו (את) עמי".

על כך באה תגובת כנסת ישראל, בהפטרה השנייה: "ותאמר ציון עזבני ה'" – אין היא מסתפקת בנחמת הנביאים, ומבקשת שהנחמה תבוא מהקב"ה עצמו.

ואז, בהפטרה השלישית, מוסרים הנביאים לקב"ה את תגובת ישראל: "ענייה סערה לא נוחמה" – העם אינו מסתפק בנחמה שלנו.

הקב"ה נענה

בהפטרה הרביעית מקבל הקב"ה את הטענה ואומר: "אנכי אנכי הוא מנחמכם" – קיבלתי את תביעתכם ואני מנחמכם בעצמי.

ואכן, בהפטרה החמישית והשישית מנחם הקב"ה עצמו את העם: "רני עקרה", "קומי אורי כי בא אורך".

ולבסוף, בהפטרה השביעית, שמחים ישראל בנחמת הקב"ה: "שוש אשיש בה'" – בקב"ה עצמו.

וכאן נשאלת השאלה: הלא הקב"ה יודע תעלומות; לפניו גלוי העתיד, וודאי ידע מלכתחילה שבני ישראל לא יסתפקו בנחמת הנביאים. למה אפוא לא ינחמם מלכתחילה בעצמו אלא המתין עד שהעם יטען: "עזבני

(מעובד מתוך הספר 'שולחן שבת',

על פי 'לקוטי השיחות' כרך י"ט)

חסידות על הפרשה ראה

וישראל, שנמשלו לאב ובן, והרי "ברא כרעא דאבוה" (הבן הוא כירך האב) - נשמות ישראל הן דבר אחד כביכול עם הקב"ה, ולכן ביכולתן להגיע לביטול מוחלט אליו יתברך.

(סדור עם דא"ח עמ' קסג)

ביטול מוחלט אליו יתברך בנים אתם לה' אלקיכם (יד,א)

אנו רואים שהרגל בטלה לגמרי אל הראש, ולא יעלה על הדעת ש'תתנגד' להוראות הראש, וזאת מכיון שהראש והרגל הם בעצם דבר אחד. והוא הדין לקב"ה

שבת שלום!!!

ליקוט, רעיונות, כתיבה ועימוד: חי דמארי
כתיבה, עריכה, והגהה: הרב יאיר כלב
להערות, הארות, הצעות או תיקונים, אנא כתבו לנו

tanyaor4u@gmail.com

הרבי מליובאוויטש הנהיג ועודד שכל אשה ובת (מגיל רך
ביותר ולפחות מגיל 3) תדלקנה נרות שבת וחג.

עיר (שעון קיץ)	הדלקת נרות	צאת השבת
י-ם	18:39	19:52
ת"א	18:55	19:55
חיפה	18:47	19:55
ב"ש	18:57	19:54

נהנתם? העבירו הלאה, לזכות עוד ועוד יהודים בהרחבת המודעות למקורותינו.

נא לשמור על קדושת הגליון